

गाथिनो विश्वामित्रः। इन्द्रः। गायत्री

आ तू न इन्द्र म॒द्य॒ग्घु॒वानः सोम॑पीतये। हरि॑भ्यां याह्यद्रिवः ॥ ३.०४१.०१

हुवानः- आहूतः सन्। अद्रिवः- वज्रपाणे। इन्द्र। मद्यक्- मदभिमुखः। सोमपीतये- रसानुभूतये।

नः- अस्मान्। हरिभ्याम्- प्राणाश्वाभ्याम्। आ याहि- आगच्छ ॥१॥

स॒त्तो होता॑ न ऋ॒त्वि॒र्य॒स्ति॒स्तिरे॒ ब॒र्हि॒रा॒नु॒षक्। अ॒यु॒ज्रन्प्रा॒तर॒द्रयः॑ ॥ ३.०४१.०२

ऋत्विः- काले युक्तः। नः- अस्माकम्। होता- ऋत्विगाचार्यः। सत्तः- निषण्णो लब्धभूमिक इति

भावः॥ आनुषक्- आनुकूल्येन। बर्हिः- दर्भासनं चित्तासनम्। तिस्तिरे- स्तीर्णम्॥ प्रातः- प्रभाते।

अद्रयः- स्थैर्यप्रतीकग्रावाणः। अयुज्रन्- सङ्गताः॥२॥

इ॒मा ब्र॒ह्म ब्र॒ह्मवा॑हः क्रि॒यन्त॒ आ ब॒र्हिः सी॒द। वी॒हि शूर॑ पुरो॒ळाश॑म् ॥ ३.०४१.०३

ब्रह्मवाहः- ब्रह्मधारकाः। इमा- इमे। ब्रह्म- मन्त्राः। क्रियन्ते- त्वदर्थमुच्यन्ते। बर्हिः- आसने।

आ सीद- उपविश। शूर- समर्थ। पुरोळाशम्- पुरोडाशं हविः। वीहि- भक्षय ॥३॥

रा॒रन्धि॑ स॒र्वने॑षु ण ए॒षु स्तो॒मेषु॑ वृ॒त्रह॑न्। उ॒क्थे॒ष्विन्द्र॑ गि॒र्वणः॑ ॥ ३.०४१.०४

गिर्वणः- मन्त्रस्तुत। वृत्रहन्- आवरणाशक। इन्द्र- ईशनाधिदैवत। सवनेषु- रसेषु। एषु- एतेषु।

नः- अस्माकम्। स्तोमेषु उक्थेषु- मन्त्रेषु। ररन्धि- रमस्व ॥४॥

म॒तयः॑ सोम॒पामु॑रुं रि॒हन्ति॑ श॒वस॒स्पति॑म्। इन्द्रं॑ व॒त्सं न मा॒तरः॑ ॥ ३.०४१.०५

सोमपाम्- रसमनुभवन्तम्। उरुम्- विस्तीर्णम्। शवसस्पतिम्- बलाधिदैवतम्। इन्द्रम्-

परमेश्वरम्। वत्सम्- शाबम्। मातरः- धेनवः। न- इव। मतयः। रिहन्ति- लिहन्ति

वात्सल्येनानुभवन्ति ॥५॥

स म॑न्दस्वा॒ ह्यन्ध॑सो रा॒धसे॑ त॒न्वा म॒हे। न स्तो॒तारं॑ नि॒दे करः॑ ॥ ३.०४१.०६

सः- तादृशस्त्वम् । तन्वा- स्वदेहेन । अन्धसः- रसस्य । महे- महत्यै । राधसे- संसिद्धयै ।
मन्दस्व- तुष्टो भव । स्तोतारम्- मन्त्रविदम् । निदे- निन्दायै । मा करः- मा कुरु ॥६॥

वयमिन्द्र त्वायवो हविष्मन्तो जरामहे । उत त्वमस्मयुर्वसो ॥ ३.०४१.०७

इन्द्र- परमेश्वर । आयवः- मनुष्याः । वयम् । हविष्मन्तः- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहविर्युक्ताः ।
जरामहे- स्तुमः । उत- अपि च । वसो- शरण्य । त्वम् । अस्मयुः- अस्मत्कामः ॥७॥

मारे अस्मद्वि मुमुचो हरिप्रियार्वाङ्माहि । इन्द्र स्वधावो मत्स्वेह ॥ ३.०४१.०८

अस्मत्- अस्मत्तः । आरे- दूरे । मा वि मुमुचः- तव प्राणाश्चौ मा विमुञ्च । हरिप्रिय- प्राणप्रिय ।
अर्वाङ्- अस्मदभिमुखः । माहि- आगच्छ । इन्द्र- परमेश्वर । स्वधावः- आत्मवन् । इह- अत्र ।
मत्स्व- तुष्टो भव ॥८॥

अर्वाञ्च त्वा सुखे रथे वहतामिन्द्र केशिना । घृतस्त्रू बर्हिरासदै ॥ ३.०४१.०९

इन्द्र- परमेश्वर । आसदे- आसदनीयम् । बर्हिः- दर्भासनं चित्तासनं प्रति । घृतस्त्रू-
दीप्तिधारासिञ्चकौ । केशिना- प्राणाश्चौ । अर्वाञ्चम्- अस्मदभिमुखम् । त्वा- भवन्तम् । सुखे-
आनन्दकरे । रथे- वाहने । वहताम्- आवहताम् ॥९॥